

**RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TADBIRKORLIK
FAOLIYATIGA TA'SIRI**

Raxmonqulov Abdurauf Musurmonqul o'g'li

O'zbekiston Respublikasi vazirlar mahkamasi huzuridagi

Biznes va tadbirkorlik oliy maktabining MBA - global menejment mutaxassisligi
tinglovchisi

gulcityabduxaker8@gmail.com

Annotatsiya: ushbu maqola raqamli texnologiyalarning tadbirkorlik faoliyatiga transformativ ta'sirini o'rganib, texnologiyadagi innovatsiyalar biznes modellarini, bozorga kirishni va tadbirkorlar uchun operatsion samaradorlikni qanday o'zgartirganini ta'kidlaydi. Turli xil raqamli vositalar va platformalarni tahlil qilish orqali tadqiqot ushbu texnologiyalar yangi korxonalar uchun kirish to'siqlarini kamaytirish, mijozlarni jalb qilishni osonlashtirish va ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilishni yaxshilash usullarini ochib beradi. Bundan tashqari, maqolada tadbirkorlar tez texnologik o'zgarishlarga moslashishda duch keladigan qiyinchiliklar, jumladan kiberxavfsizlik muammolari va uzluksiz o'rganish zarurati ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: tadbirkorlik, raqamlashtirish, raqamli texnologiyalar, iqtisodiyot.

**ВЛИЯНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА БИЗНЕС-
АКТИВНОСТЬ**

Рахмонкулов Абдурауф Мусурмонкул угли

Студент Высшей школы бизнеса и предпринимательства по специальности MBA
– глобальный менеджмент

При Кабинете Министров Республики Узбекистан

gulcityabduxaker8@gmail.com

Аннотация: в этой статье исследуется преобразующее влияние цифровых технологий на предпринимательство, подчеркивая, как технологические инновации изменили бизнес-модели, доступ к рынкам и операционную эффективность предпринимателей. Анализируя различные цифровые инструменты и платформы, исследование показывает, как эти технологии могут снизить барьеры для входа в новый бизнес, облегчить привлечение клиентов и улучшить процесс принятия решений на основе данных. Кроме того, в статье рассматриваются проблемы, с которыми сталкиваются предприниматели при адаптации к быстрым технологическим изменениям, включая проблемы кибербезопасности и необходимость непрерывного обучения.

Ключевые слова: предпринимательство, цифровизация, цифровые технологии, экономика.

THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON ENTREPRENEURIAL ACTIVITY

Raxmonqulov Abdurauf Musurmonqul ugli

Student of the Higher School of Business and Entrepreneurship, specializing in MBA -
global management

Under the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan

gulcityabduxaker8@gmail.com

Abstract: *this article examines the transformative impact of digital technologies on entrepreneurship, highlighting how innovations in technology have changed business models, market access, and operational efficiency for entrepreneurs. By analyzing a variety of digital tools and platforms, the study reveals ways in which these technologies can lower barriers to entry for new businesses, facilitate customer acquisition, and improve data-driven decision-making. The article also examines the challenges entrepreneurs face in adapting to rapid technological change, including cybersecurity challenges and the need for continuous learning.*

Keywords: *entrepreneurship, digitalization, digital technologies, economics.*

KIRISH

Raqamli texnologiyalarning paydo bo'lishi iqtisodiyotning turli tarmoqlarida misli ko'rilmagan o'zgarishlar davrini boshlab berdi. Dunyo raqamlashtirishni qo'llashda davom etar ekan, barcha o'lchamdagi startaplar va korxonalar operatsiyalarni soddalashtirish, mijozlar ishtirokini kuchaytirish va yangi biznes modellarini o'rganish uchun innovatsion texnologiyalardan foydalanmoqda.

ASOSIY QISM

Avvalo, raqamli texnologiyalarning tadbirkorlikka eng muhim ta'siridan biri bu resurslar va axborotdan foydalanishni demokratlashtirishdir. Ilgari, intiluvchan tadbirkorlar kirish uchun ko'plab to'siqlarga duch kelishgan, bu esa o'z bizneslarini ochish va kengaytirish imkoniyatlarini cheklagan. Bugungi kunda raqamli platformalar minimal moliyaviy resurslarga ega bo'lgan shaxslarga hayotiy ma'lumotlar, vositalar va tarmoqlarga kirish imkonini beradi.¹ Coursera va Udemy kabi onlayn o'quv platformalari tadbirkorlarga yangi ko'nikmalarga ega bo'lish imkoniyatini beradi, bulutli hisoblash yechimlari esa bir vaqtlar faqat yirik korporatsiyalar uchun mavjud bo'lgan dasturiy ta'minot va infratuzilmaga arzon kirish imkonini beradi. Binobarin, bu qulaylik an'anaviy kirish to'siqlarini kamaytiradi va ko'proq tadbirkorlar rivojlanishi mumkin bo'lgan muhit yaratadi. O'zbekistondagi iqtisodiy islohotlar, jumladan, "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasi doirasida amalga oshirilayotgan ishlar tahsinga loyiqdir. Raqamli iqtisodiyotni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish maqsadida kichik biznes sub'ektlarini moliyaviy, institutsional jihatdan qo'llab-quvvatlash bo'yicha bir qator qarorlar qabul qilingan. Xususan, davlat xizmatlarini raqamlashtirish, markazlashgan xizmat ko'rsatish platformalari va yangi infratuzilma loyihalari yo'lga qo'yilmoqda. Ushbu o'zgarishlar, raqamli transformatsiyani ta'minlash uchun qo'llangan me'yoriy-huquqiy hujjatlar bilan birgalikda, O'zbekistonning raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan.

¹ Shafigullina, A. V., Akhmetshin, R. M., Martynova, O. V., Vorontsova, L. V., & Sergienko, E. S. (2020). Analysis of entrepreneurial activity and digital technologies in business. In Digital transformation of the economy: Challenges, trends and new opportunities (pp. 183-188). Springer International Publishing.

Raqamli texnologiyalar, shuningdek, biznesni modellashtirishga yanada tezkor yondashuvni osonlashtiradi. An'anaviy biznes modellari ko'pincha katta moliyaviy investitsiyalar va uzoq rivojlanish davrlarini talab qiladi. Bundan farqli o'laroq, raqamli texnologiyalar tadbirkorlarga tez sinovdan o'tkazilishi va takrorlanishi mumkin bo'lgan tejamkor biznes modellarini ishlab chiqish imkonini beradi. Lean Startup metodologiyasi kabi usullar tadbirkorlarga katta sarmoya kiritishdan oldin o'z g'oyalarini haqiqiy mijozlar bilan tasdiqlash imkonini beradi. Ushbu iterativ yondashuv tadbirkorlarga bozordagi fikr-mulohazalarga javoban tezda burilishga imkon berish orqali xavflarni kamaytiradi va muvaffaqiyatga erishish ehtimolini oshiradi, natijada innovatsiyalar va moslashuvchanlik madaniyatini rivojlantiradi.

Bundan tashqari, raqamli platformalar tadbirkorlarning maqsadli auditoriya bilan qanday munosabatda bo'lishini inqilob qildi. Ijtimoiy media, elektron pochta marketingi va kontent marketingi mijozlarni jalb qilish uchun yangi kanallarni ochib, korxonalarga brend xabardorligini oshirish va mijozlarning sodiqligini oshirish imkonini berdi. Tadbirkorlar iste'molchilar bilan to'g'ridan-to'g'ri muloqot qilishlari, foydalanuvchi tomonidan yaratilgan kontentdan foydalanishlari va iste'molchilarning afzalliklarini yaxshiroq tushunish uchun ma'lumotlar tahlilidan foydalanishlari mumkin. Ushbu to'g'ridan-to'g'ri aloqa liniyasi nafaqat mijozlar bilan munosabatlarni yaxshilaydi, balki kelajakdagi biznes qarorlari haqida ma'lumot beradigan qimmatli fikrlarni ham beradi. Tadbirkorlar ushbu raqamli kanallarni tobora ko'proq qamrab olganligi sababli, an'anaviy marketing

tushunchasi rivojlanishda davom etmoqda va texnologiyani kundalik biznes amaliyotiga muammosiz integratsiya qilmoqda.²

Bozorga kirish va mijozlarni jalb qilishdan tashqari, raqamli texnologiyalar biznes jarayonlarini soddalashtirishga yordam beradigan samarali operatsion vositalarni ham taqdim etadi. Loyihani boshqarish dasturlari, buxgalteriya vositalari va avtomatlashtirilgan ish jarayonlari ma'muriy vazifalarga sarflanadigan vaqtni qisqartiradi, bu esa tadbirkorlarga o'z kuchlarini asosiy biznes faoliyatiga yo'naltirish imkonini beradi.³ Masalan, Trello va Asana kabi platformalar jamoaviy hamkorlik va loyihalarni kuzatishni osonlashtiradi, QuickBooks kabi xizmatlar esa moliyaviy boshqaruvni avtomatlashtiradi. Raqamli vositalarga o'tish nafaqat samaradorlikni oshiradi, balki tadbirkorlarga o'z operatsiyalarini real vaqt rejimida ko'rish imkonini beradi, bu esa ongli qarorlar qabul qilish va strategik rejalashtirish imkonini beradi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalarning tadbirkorlik faoliyatiga ta'siri chuqur va ko'p qirrali. Resurslarga kirishni demokratlashtirishdan tortib marketing va operatsion strategiyalarni qayta belgilashgacha, raqamli innovatsiyalar zamonaviy davrda tadbirkorlarning biznes yuritish usullarini qayta shakllantirmoqda. Biroq, bu tez o'zgaruvchan landshaftni boshqarish o'zining qiyinchiliklari, jumladan kiberxavfsizlik xavfi va uzluksiz o'rganish zarurati bilan

² Ablyazov, T., Asaturova, J., & Koscheyev, V. (2018). Digital technologies: new forms and tools of business activity. In SHS Web of Conferences (Vol. 44, p. 00004). EDP Sciences.

³ Zahra, S. A., Liu, W., & Si, S. (2023). How digital technology promotes entrepreneurship in ecosystems. Technovation, 119, 102457.

birga keladi. Raqamli texnologiyalarni qabul qilish va rivojlanayotgan tendentsiyalarga moslashish orqali tadbirkorlar iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash imkoniyatiga ega. Raqamli asrga o'tayotganimizda, texnologiya va tadbirkorlik o'rtasidagi sinergiya butun dunyo bo'ylab tadbirkorlik tashabbuslarining to'liq salohiyatini ochish uchun juda muhim bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Shafigullina, A. V., Akhmetshin, R. M., Martynova, O. V., Vorontsova, L. V., & Sergienko, E. S. (2020). Analysis of entrepreneurial activity and digital technologies in business. In Digital transformation of the economy: Challenges, trends and new opportunities (pp. 183-188). Springer International Publishing.
2. Ablyazov, T., Asaturova, J., & Koscheyev, V. (2018). Digital technologies: new forms and tools of business activity. In SHS Web of Conferences (Vol. 44, p. 00004). EDP Sciences.
3. Zahra, S. A., Liu, W., & Si, S. (2023). How digital technology promotes entrepreneurship in ecosystems. Technovation, 119, 102457.